

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola a mateřská škola Ostrava-Dubina, V. Košaře 6,
příspěvková organizace**

Adresa: V. Košaře 121/6, 700 30 Ostrava-Dubina

Identifikátor školy: 600 145 271

Termín konání inspekce: 18. a 19. květen 2006

Čj:	ČŠI 293/06-14
Signatura	tn6zz136

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Zřizovatelem Základní školy a mateřské školy Ostrava – Dubina, V. Košaře 6, příspěvková organizace (dále jen škola) je statutární město Ostrava, městský obvod Ostrava – Jih. Právní subjektivitu získala v roce 1994. Škola splňuje podmínky pro zařazení do rejstříku škol, cílová kapacita je 1 400 žáků. K termínu inspekce vykazovala škola ve třiceti dvou třídách 736 žáků. V současnosti zaměstnává čtyřicet šest pedagogických pracovníků. Škola realizuje vzdělávací program Základní škola.

Součástí školy je školní družina, školní jídelna a mateřská škola. Spojením mateřské školy (MŠ), která má kapacitu 78 dětí, se vytvořily podmínky pro plynulý přechod dětí z MŠ do školy základní. Ve škole jsou vytvořeny podmínky pro vzdělávání dětí a žáků - cizinců. Inspekce proběhla pouze v jedné ze součástí příspěvkové organizace, a sice v základní škole.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, – vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice.

INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ

Zastoupení cizinců a postupy školy při jejich zařazování do vzdělávání

Základní škola poskytuje už řadu let základní vzdělávání žákům s cizím státním občanstvím. Na počátku tohoto školního roku navštěvovali školu celkem 33 cizinci a ke dni inspekce 34 cizinci. Nejpočetnější zastoupení mají žáci z Vietnamu (29). Další cizí státní příslušníci pocházejí ze Slovenska (3) a Ruské federace (2). Ke dni inspekce činil podíl žáků - cizinců 4,6 procenta z celkového počtu žáků školy.

Slovenští žáci předkládají při zařazování do vyššího než 1. ročníku originální slovenská vysvědčení. Zákonní zástupci všech žáků z jiných zemí než z členských států EU předložili před přijetím do školy potvrzení o povolení pobytu v České republice. Většina dětí s vietnamskou státní příslušností se narodila v České republice nebo se přistěhovala ještě před šestým rokem věku a zahájila povinnou školní docházku v České republice.

Část starších žáků s vietnamskou státní příslušností nebyla schopna předložit doklady o předchozím vzdělávání. Případně předchozí vzdělávání doložila se zpožděním. Většinou neznali český jazyk a byli zařazeni do nižších ročníků, než kam patřili věkem. Katalogové listy dokládají, že jsou někteří žáci - cizinci dokonce až čtyři roky starší než jejich čeští spolužáci. Zmíněný způsob zařazování nepřinášel v průběhu plnění povinné školní docházky problémy. V jednom případě nezíská žák se slabším prospěchem základní vzdělání, když navštěvuje poslední rok základní školy a je mu 18 let.

Pokud někteří starší žáci zvládli rychle český jazyk a dosáhli vynikajících výsledků i v dalších předmětech, řešila škola jejich nevhodné zařazení přesunem do vyššího ročníku. Škola se sice správně opírala o žádost rodičů a provedla předepsané přezkoušení, chybělo však vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost.

Při výuce českého jazyka vychází škola z vlastních dlouholetých zkušeností z práce s cizinci. Uplatňuje postupy, které umožňují většině cizinců rychlé osvojení základní znalosti českého jazyka přímo ve třídách. Většina šestiletých žáků s vietnamskou státní příslušností prokazuje při zápisu do první třídy dostatečnou znalost českého jazyka, která umožňuje bezproblémové zařazení do výuky. Jedinými cizinci z členských zemí EU byli tři žáci ze Slovenska. Škola nezavedla bezplatnou přípravu k začlenění do základního vzdělávání.

Analýza koncepce školy a pohovory s pedagogickými pracovníky prokázaly v průběhu inspekce standardní úroveň strategického plánování a stanovení cílů v klíčových oblastech vzdělávání. Nadstandardní úrovně dosahuje oblast multikulturní výchovy, jež je realizována podle plánu. Nadstandardní je též práce s individuálními programy cizinců.

Ve školním roce 2005/2006 byli přijati dva starší žáci z Vietnamu do 1. ročníku a v průběhu roku jeden žák ze Slovenska do 6. ročníku. Přijetí všech žáků proběhlo v souladu s předpisy správního řízení. U starších žáků - cizinců jsou pohovorem zjišťovány jazykové znalosti s důrazem na zjištění úrovně zvládnutí jazyka, v němž se budou moci dorozumět před osvojením základní znalosti češtiny. Podle potřeby byly zjišťovány i znalosti v jiných předmětech.

Podmínky vzdělávání cizinců včetně podmínek pro uplatňování multikulturní výchovy

Rozbor dokumentace a pohovor s ředitelem školy prokázaly standardní úroveň při plánování vzdělávání cizinců a v oblasti delegování pravomocí na výchovnou poradkyni, třídní učitele a další pedagogické pracovníky školy. Všichni pedagogičtí pracovníci školy (46) jsou schopni se dorozumět alespoň s některými cizinci. Většinou jde o komunikativní dovednosti na úrovni maturity z ruského, anglického či německého jazyka. Čtyři pracovnice získaly učitelskou kvalifikaci pro výuku anglického jazyka, rovněž čtyři pro výuku ruského jazyka a jedna pro výuku německého jazyka. Další učitelka prokázala znalost anglického jazyka složením zkoušky na státní jazykové škole. Pro jednu z učitelek je ruština rodným jazykem. Čtyři pedagogičtí pracovníci se dále vzdělávají v cizích jazycích a tři absolvovali další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti multikulturní výchovy. Žádný z pedagogických pracovníků neabsolvoval přípravu učitelů podle § 20 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb.

Materiální podpora výuky cizinců má standardní úroveň. Žákům - cizincům jsou poskytovány stejné pomůcky a základní školní potřeby, na něž mají nárok ostatní žáci. Pomůcky navíc poskytovány nejsou. Např. potřebné slovníky pořizují rodiče ze svých prostředků. Pro žáky nejsou pořizovány speciální učebnice českého jazyka pro cizince. Ve škole je příznivé, motivující a estetické prostředí, na jehož tvorbě se podílejí i žáci – cizinci.

Průběh a výsledky vzdělávání cizinců včetně realizace multikulturní výchovy

Analýza výsledků vzdělávání cizinců se provádí nadstandardním způsobem pomocí kvalitních individuálních programů pro každého žáka – cizince.

Většina cizinců je velmi snaživá, a slušná. Tomu odpovídají i dosahované výsledky. Žáci - cizinci dosahují ve třídách prvního stupně běžně prospěchu s vyznamenáním. Ve třídách druhého stupně většina udrží vynikající či velmi dobré výsledky. Podprůměrný prospěch je spíše výjimkou. Nadprůměrné výsledky většiny žáků vietnamského původu jsou dlouhodobé.

Školní plán multikulturní výchovy je plněn a každoročně vyhodnocován. Podpora kultury země původu žáků – cizinců je nadstandardní. Multikulturní výchova je zaměřena nejen na cizince, ale i na ostatní žáky.

Pro další rozvoj osobnosti žáků - cizinců škola vytváří dostatečný prostor. Část žáků navštěvuje nepovinnou výuku angličtiny, kroužky (výtvarné výchovy, keramický, pěvecký, taneční apod.) a školní družinu, účastní se lyžařského výcviku. V soutěžích a přehlídkách úspěšně reprezentují školu. Spolupráce s rodiči je ve většině případů na velmi dobré úrovni. Škola umožňuje rovný přístup ke vzdělání všem uchazečům.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Problematicke cizinců je věnována značná pozornost i v mateřské škole, což je zřejmé z její koncepce a z jejího školního vzdělávacího programu a prezentace na internetových stránkách školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol ze dne 13. 4. 2006
2. Rozhodnutí Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy č.j. 8892/2006-21, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2005 ze dne 30. 12. 2004
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, č.j. MSK 60200/2006, ze dne 6. 4. 2006 s účinností od 10. 4. 2006
4. *Další vzdělávání pedagogických pracovníků – rok 2005* ze dne 20. 12. 2005
5. Vzdělávací program Základní škola včetně úprav a doplňků, schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 30. dubna 1996 pod č.j. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996, v platném znění
6. Výkaz o základní škole S3–01 podle stavu k 30. 9. 2005
7. Výroční zpráva pro školní rok 2004/2005 ze dne 20. 9. 2005
8. *Pedagogické a provozní porady – Mateřská škola* od 30. 8. 2004 do 22. 3. 2006
9. *Vzdělávání cizinců v MŠ pro školní rok 2005/2006* ze dne 1. 9. 2005
10. *Koncepce rozvoje MŠ* ze dne 1. 9. 2003
11. Školní řád ze dne 31. 8. 2005
12. *Školní vzdělávací program mateřské školy „MODRÁ VLNKA HER A OBJEVU“* platný pro školní rok 2005/2006
13. *Žáci – cizinci pro školní rok 2005/2006 rozdělení do tříd* ze dne 4. 5. 2006
14. *Organizační schéma školy – školní rok 2005/2006* ze dne 1. 9. 2005
15. *Týdenní plán práce pro školní rok 2004/2005*
16. *Týdenní plán práce pro školní rok 2005/2006*
17. *Plán činnosti školy na školní rok 2005/2006, (součástí je: plán environmentální výchovy, plán multikulturní výchovy, přehled zájmových kroužků, plán výchovy k volbě povolání)* ze dne 31. 8. 2005
18. *Organizace školy 2005/2006* ze dne 20. 9. 2005
19. *Plán činnosti výchovného poradce* ze dne 1. 9. 2005
20. *Seznam žáci – cizinci školní rok 2005/2006* ze dne 4. 5. 2006
21. Katalogové listy žáků - cizinců používané ve školním roce 2005/2006
22. Rozhodnutí o přijetí žáků - cizinců vystavená (34)
23. Kopie dokladů povolení k pobytu v počtu 34 ke dni inspekce
24. *Individuální vzdělávací programy žáků - cizinců* zpracované pro školní rok 2005/2006
25. *Koncepční činnost základní školy na rok 2002 – 2006* ze dne 2. 9. 2002
26. Doklady o jazykovém vzdělávání pedagogických pracovníků ke dni inspekce

ZÁVĚR

- *Zpracování koncepčních dokumentů a dalších dokumentů školy má ve většině případů standardní úroveň. Přístup školy je plánovaný a nevyžaduje žádných zásadních změn.*
- *Při inspekci byly zjištěny nedostatky při přeřazování žáků – cizinců do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku podle § 17 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., jelikož chybělo vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost.*
- *Materiální a personální podmínky vzdělávání cizinců mají standardní úroveň.*
- *Nadstandardní výsledky škola dosahuje při plánování, realizaci a hodnocení multikulturní výchovy.*
- *Rovněž podpora individuálních potřeb žáků - cizinců ve výuce českého jazyka a v rozvoji osobnosti žáků - cizinců při začleňování do ostatních aktivit školy dosahuje nadstandardní úroveň.*

Hodnotící stupnice

Nezjištěný nebo nejasný přístup	Plánovaný a uplatňovaný přístup	Plánovaný, uplatňovaný a sledovaný přístup
Zjištěny nedostatky oproti běžné praxi, zjištěna rizika	Zjištěn stav odpovídající běžné praxi, nevyžaduje zásadní změnu	Příklad dobré praxe Zjištěn nadstandardní stav oproti běžné praxi

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Richard Vilášek
Člen týmu	Mgr. Vladislav Vančura

V Ostravě dne 19. května 2006

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 30. května 2006

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Vladimír Durčák

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Statutární město Ostrava, Městský obvod Ostrava-Jih, Horní 3, 700 30 Ostrava-Hrabůvka	16. 06. 2006	ČŠI 293/06 -14
Školská rada: Michaela Michálková, předsedkyně rady školy, Matušky 54/11,700 30 Ostrava-Dubina	16. 06 2006	ČŠI 293/06 -14

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.